

13

Besluit van 16 december 1992, houdende wijziging van het Besluit onderwijsbevoegdheden W.V.O. in verband met basisvorming en voorbereidend beroepsonderwijs

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op voordracht van de staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 18 augustus 1992, nr. 92056656/3246, directie Wetgeving en Juridische Zaken, gedaan mede namens Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;

Gelet op artikel 33, achtste lid, en artikel 39, tweede lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1986, 552) en artikel V, Onderdeel A, van de Wet van 27 mei 1992 (Stb. 270) houdende wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op het basisonderwijs in verband met de invoering van basisvorming in het voortgezet onderwijs, de invoering van kerndoelen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs en de invoering van het voorbereidend beroepsonderwijs;

Gehoord de Onderwijsraad (advies van 22 juni 1992, nr. OR 92000106/5 T);

De Raad van State gehoord (advies van 22 september 1992, nr. W05.92.0368);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen van 8 december 1992, nr. 92071458/3246, directie Wetgeving en Juridische Zaken, uitgebracht mede namens Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

In het Besluit onderwijsbevoegdheden W.V.O. (Stb. 1985, 506)¹ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

In artikel 3a worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In de aanhef vervalt het gedeelte dat begint met «, indien voor hem» en eindigt met «op zijn betrekkingsovervang».
2. Onderdeel a wordt vervangen door:
  - a. de werkzaamheden waarmee hij is belast binnen zijn betrekkingsovervang

omvang in overwegende mate zijn gelegen in de tweedegraads sector, en.

B

Na artikel 3a wordt een artikel 3b ingevoegd, luidende:

Artikel 3b. Tijdelijke afwijkingsbevoegdheid in verband met invoering basisvorming en voorbereidend beroepsonderwijs

1. Indien het bevoegd gezag van een dagschool als bedoeld in de artikelen 7 en 10a van de wet vaststelt dat ten gevolge van de invoering van de basisvorming en het voorbereidend beroepsonderwijs lessen in enig vak niet door een daarvoor bevoegd leraar kunnen worden gegeven, kunnen die lessen met inachtneming van het bepaalde in het tweede lid door het bevoegd gezag gedurende een periode van ten hoogste vier jaren met instemming van betrokkene worden gegeven door een in vaste dienst benoemde leraar of een in vaste dienst benoemde adjunct-directeur op wie de zesjaarstermijn, bedoeld in artikel I-Q408, derde lid, van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110), van toepassing is, indien deze leraar of adjunct-directeur niet over het voor dat vak vereiste bewijs van bekwaamheid, bedoeld in artikel 33, eerste lid, van de wet, beschikt, doch door het bevoegd gezag voor het geven van lessen in dat vak bekwaam wordt geacht. De eerste volzin is uitsluitend van toepassing indien de bedoelde lessen binnen de betrekkingssomvang van de leraar of de adjunct-directeur kunnen worden gegeven.

2. Aan het eerste lid wordt uitsluitend toepassing gegeven indien tussen het bevoegd gezag en de leraar onderscheidenlijk de adjunct-directeur in ieder geval schriftelijk is vastgelegd onder welke voorwaarden en in welke periode betrokkene zich bekwaamt om de voor het vak vereiste onderwijsbevoegdheid te behalen.

Artikel II

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het besluit wordt geplaatst en werkt ten aanzien van de vakken van het voorbereidend beroepsonderwijs terug tot en met 1 augustus 1992. Het besluit is ten aanzien van de vakken van de basisvorming voor de eerste maal van toepassing met ingang van het schooljaar 1993-1994.

2. Artikel 3b van het Besluit onderwijsbevoegdheden W.V.O. zoals luidend na inwerkingtreding van dit besluit, vervalt met ingang van 1 augustus 2000.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 11 september 1989, Stb. 398

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij met Nederlandse Staatscourant van 9 februari 1993, nr. 27

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 16 december 1992

Beatrix

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
J. Wallage

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman

Uitgegeven de *zevende* januari 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Algemeen

Dit besluit strekt voor zover het leraren betreft tot uitvoering van artikel 33, achtste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs (W.V.O.) zoals gewijzigd door de Wet van 27 mei 1992 (Stb. 270) houdende de wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op het basisonderwijs in verband met de invoering van basisvorming in het voortgezet onderwijs, de invoering van kerndoelen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs en de invoering van het voorbereidend beroepsonderwijs. Artikel 33, achtste lid, schrijft de totstandkoming van deze algemene maatregel van bestuur voor. Wat adjunct-directeuren betreft berust het besluit op artikel 39, tweede lid, van de W.V.O.

Het besluit strekt tevens tot uitvoering van artikel V onder A van genoemde wet van 27 mei 1992, welke bepaling betrekking heeft op leraren in het voorbereidend beroepsonderwijs. Dat artikel bevat de mogelijkheid, niet de plicht, om speciaal voor die leraren afwijkende bevoegdheidseisen te stellen. Van die mogelijkheid wordt derhalve daadwerkelijk gebruik gemaakt.

In de beide door genoemde wet van 27 mei 1992 geïntroduceerde wetsbepalingen gaat het om de gronden waarop en de procedure waarlangs kan worden afgeweken van artikel 33, eerste lid, onderdeel b, van de W.V.O., ten aanzien van leraren die in vaste dienst zijn verbonden aan een dagschool, bedoeld in artikel 7 tot en met 10a van de wet. Dat onderdeel b regelt dat tot leraar aan een school van v.w.o., h.a.v.o. en v.b.o. slechts benoembaar is hij die in het bezit is van een bewijs van bekwaamheid voor het door hem aan die school te geven onderwijs. Ten aanzien van adjunct-directeuren wordt een soortgelijke regeling getroffen, gebaseerd op artikel 39, tweede lid, van de W.V.O. Door de invoering van de lessentabellen voor de basisvorming en voor het voorbereidend beroepsonderwijs kunnen verschuivingen optreden in het vakkenaanbod van de betrokken schoolsoorten.

Die verschuivingen kunnen gevolgen hebben voor de positie van het zittend personeel van de school, doordat:

a. enerzijds van het nieuwe vakkenaanbod deel kunnen uitmaken vakken waarvoor aan de school geen of onvoldoende leraren beschikbaar zijn die in het bezit zijn van het daarvoor vereiste bewijs van bekwaamheid als bedoeld in artikel 33, eerste lid, onderdeel b, van de wet, en

b. anderzijds van het bestaande vakkenaanbod vakken deel kunnen uitmaken waaraan geen of minder lessen worden besteed.

Dit besluit strekt ertoe de leraar voor wie op termijn minder lessen beschikbaar zullen zijn of de adjunct-directeur voor wie de zesjaars-termijn als bedoeld in artikel 1-Q408, derde lid, van het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110) van toepassing is, en die het kader van de invoering van de basisvorming en het voorbereidend beroepsonderwijs door het bevoegd gezag bekwaam wordt geacht om lessen te geven in een vak waarvoor deze niet het vereiste bewijs van bekwaamheid bezit, in de gelegenheid te stellen dat bewijs van bekwaamheid te behalen door betrokkene voor langer dan één jaar afwijking van de benoembaarheidseis toe te staan. Tenslotte wordt nog opgemerkt dat anders dan in artikel 33, vijfde lid, van de wet het geval is, in het onderhavige geval voor de afwijking geen goedkeuring van de inspectie is vereist. Van een goedkeuringsvereiste is afgezien omdat het in dit geval steeds gaat om personen die al leraar zijn of (in het geval van de adjunct-directeur) benoembaar zijn tot leraar. Bovendien is de afwijking in alle gevallen uitsluitend mogelijk op de voorwaarde dat de

betrokkene zich bekwaamt om de vereiste onderwijsbevoegdheid alsnog te behalen. Deze verschillen ten opzichte van artikel 33, derde lid, van de wet maken dat voor opnemng van het vereiste van goedkeuring van de inspectie geen noodzaak bestaat.

Advies Onderwijsraad

De Onderwijsraad bracht op 22 juni 1992 advies uit over het ontwerpbesluit (kenmerk OR 92000106/5 T). De Raad vroeg of bij dit besluit sprake is van een eenzijdige opdracht aan betrokkene dan wel van een in goed overleg tussen betrokkenen tot stand gekomen opdracht. Naar aanleiding hiervan zijn de tekst van artikel 3b en de nota van toelichting verduidelijkt. In de commentaren van de artikel 3-organisaties is voorts nog de vraag opgeworpen welke situatie ontstaat indien betrokkene niet tijdig de bij- of omscholing voltooit. Ondergetekenden merken op dat in dat geval zal moeten worden gezien of toepassing van artikel 33, derde lid, van de W.V.O. aan de orde is.

Enkele artikel 3-organisaties vroegen verder hoe het onderhavige besluit zich verhoudt tot de scholingsplicht in het kader van het formatie-budgetsysteem (FBS). Ondergetekenden merken dienaangaande op, dat de bedoelde scholingsplicht is vastgesteld in het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (RPBO; Stb. 1985, 110). Is voor betrokkene een betrekking beschikbaar die een geringere omvang heeft dan 2/3 van de betrekkingsovang waarin deze is benoemd, dan gelden de verplichtingen, neergelegd in artikel I-P84 van het RPBO. Het gaat om een voorziening van structurele aard. Dit in tegenstelling tot de onderhavige tijdelijke voorziening op basis van vrijwilligheid. Deze voorziening staat naast artikel I-P84 en bevat niet de mogelijkheid om die scholingsplicht buiten werking te stellen.

Deregulering

Dit besluit is getoetst aan de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en algemene maatregel van bestuur en ontmoet uit dien hoofde geen bezwaar.

Financiële gevolgen

Dit besluit brengt met zich dat de verschuivingen in het vakkenaanbod ten gevolge van de invoering van v.b.o. en basisvorming niet leiden tot extra ontslaguitkeringen voor het personeel, nu de mogelijkheid is voorzien van een tijdelijke ontheffing van de bevoegdheidseisen. In verband daarmee zijn aan het besluit geen financiële gevolgen verbonden.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Onderdeel A

Deze wijzigingen behelzen aanpassing van het besluit aan de wijzigingen die bij het besluit van 3 juli 1992 (Stb. 389) zijn aangebracht in het Rechtspositiebesluit onderwijspersoneel (Stb. 1985, 110; RPBO). Die wijzigingen maken dat in artikel 3a niet meer kan worden verwezen naar artikel I-R411 van het RPBO. Een vervangende voorwaarde ontbreekt voorts in het RPBO. Deze verwijzing is daarom uit artikel 3a geschrapt. Bepalend is nog slechts het gestelde in de onderdelen a en b van artikel 3a. Ook onderdeel a is aangepast, wegens het vervallen in het RPBO van

de aan leseenheden gerelateerde betrekkingsomvang. In de plaats daarvan wordt nu in onderdeel a, overeenkomstig het bepaalde in het RPBO, gesproken van «in overwegende mate zijn gelegen in de tweede-graads sector».

Onderdeel B

Het eerste lid vertoont enige overeenkomst met het bepaalde in artikel 33, derde juncto vijfde lid, van de wet. Artikel 3b sluit de mogelijkheid tot toepassing van artikel 33, derde juncto vijfde lid, van de wet echter niet uit. Het bevoegd gezag is bevoegd om van één van de mogelijkheden gebruik te maken. Behalve dat artikel 33, derde juncto vijfde lid, van de wet een algemene afwijkingsmogelijkheid van de betreffende benoembaarheidseisen bevat en artikel 3b een specifieke afwijkingsmogelijkheid in het kader van de invoering van de basisvorming en van het voorbereidend beroepsonderwijs, bestaan tussen de beide bepalingen ook andere verschillen. Artikel 33, derde juncto vijfde lid, van de wet bevat de mogelijkheid om af te wijken van de benoembaarheidseisen bedoeld in het eerste lid onder b en c van het artikel, terwijl artikel 3b alleen de mogelijkheid bevat om van de benoembaarheidseis bedoeld in het eerste lid, onder b, van het artikel af te wijken.

De afwijkingsmogelijkheid van artikel 3b strekt zich voorts verder uit dan over de periode van ten hoogste één jaar, te weten van ten hoogste vier jaren. Tenslotte is voor de toepassing van artikel 3b niet de goedkeuring van de inspectie vereist. In plaats daarvan is aan artikel 3b een vormvereiste verbonden: een schriftelijke verklaring die geldt tussen het betrokken bevoegd gezag en de betrokken leraar of adjunct-directeur en die betrekking heeft op de wijze waarop en de voorwaarden waaronder de betrokken leraar of adjunct-directeur het voor het vak vereiste bewijs van bekwaamheid wil behalen. Onder die voorwaarden kunnen ook worden verstaan zaken die de totale werkbelasting van de leraar of adjunct-directeur betreffen, zoals het al dan niet gehouden zijn lerarenvergaderingen te bezoeken, het al dan niet lesgeven in examenklassen, het vrijroosteren van de leraar of adjunctdirecteur voor het kunnen volgen van colleges. Na het verstrijken van de vierjaarstermijn, bedoeld in artikel 3b, blijft uiteraard toepassing van artikel 33, derde juncto vijfde lid, van de wet mogelijk.

Artikel II

Dit besluit zal wat het v.b.o. betreft voor het eerst van toepassing zijn met ingang van het schooljaar 1992-1993. Wat de basisvorming betreft is dat het schooljaar 1993-1994. De regels zullen in deze vorm gelden tot 1 augustus van het jaar 2000. Die keuze houdt verband met het feit dat het besluit in deze vorm vooral moet worden gezien als instrument voor een goede invoering van het voorbereidend beroepsonderwijs en van de basisvorming, niet als een blijvende voorziening.

Van belang is daarbij dat het bevoegd gezag en de leraar of adjunct-directeur met deze beperkte geldigheidsduur rekening houden wat de periode betreft waarin de leraar zich zal bekwaamen voor het verwerven van het vereiste bewijs van bekwaamheid.

Door de ruime werkingsduur is het mogelijk dat ook nog in het schooljaar 1996-1997 en, indien de periode korter is dan vier jaren, ook daarna, voor het eerst gebruik kan worden gemaakt van de afwijkingsbevoegdheid; zodat ook dan nog gelegenheid bestaat om het vereiste

bewijs van bekwaamheid te behalen. Te gelegener tijd zal worden gezien op welke wijze vanaf 1 augustus 2000 uitvoering moet worden gegeven aan artikel 33, achtste lid, van de W.V.O.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
J. Wallage

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman